

การเตรียมพร้อมรับ อุทกภัย (น้ำท่วม)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย

อุทกภัย (น้ำท่วม)

อุทกภัย หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากปริมาณน้ำฝนมาก และจากการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งเกิดจากฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน

2) น้ำท่วมฉับพลัน เกิดขึ้นหลังจากฝนตกหนัก ในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมากบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา หรือเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรง และเคลื่อนที่ด้วยความรวดเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกันและหลบหนีจึงมีน้อย

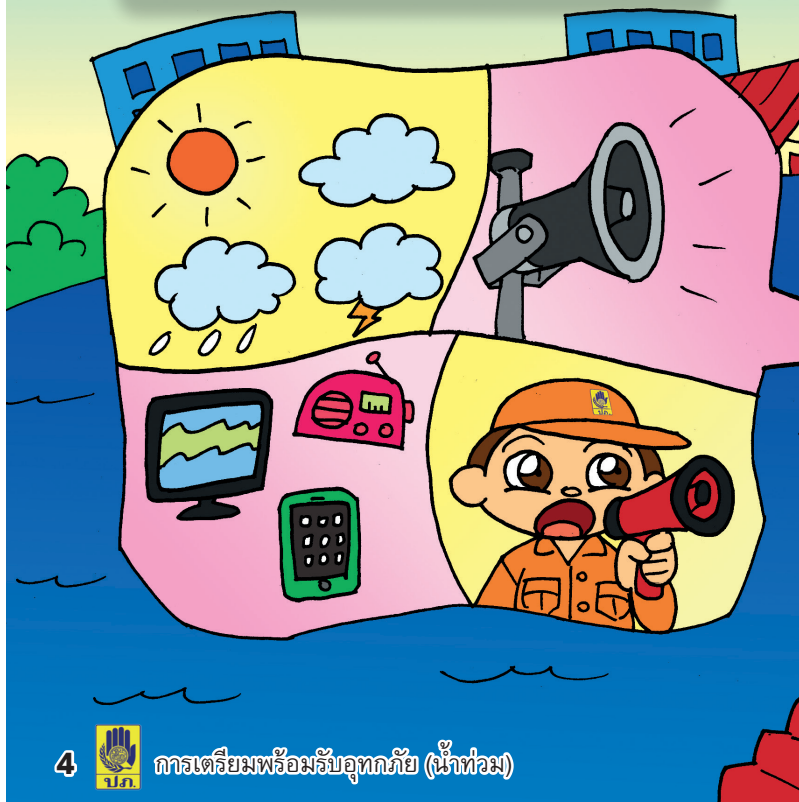
“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

ข้อควรรู้... เพื่อเตรียม

หมั่นติดตามข้อมูลสภาพอากาศจากหน่วยงานภาครัฐ

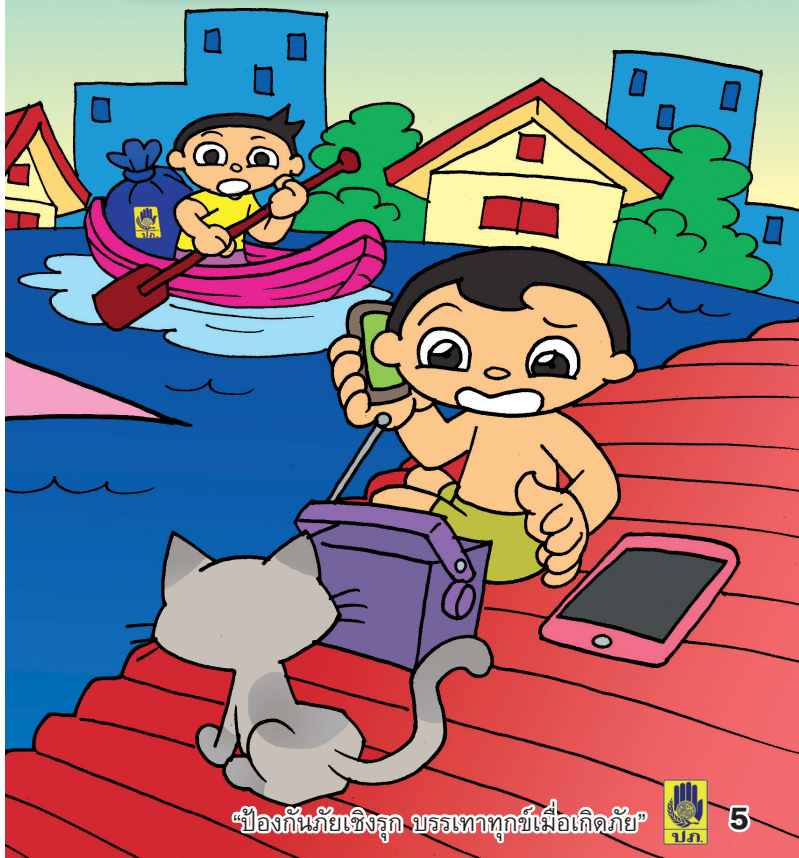
- * รับฟังการพยากรณ์อากาศ
- * ติดตามประกาศแจ้งเตือนภัย

พร้อมรับมืออุทกภัย

✿ ติดตามปริมาณน้ำในพื้นที่และระดับน้ำทะเลหนุน

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

5

จัดสภาพแวดล้อมรอบบ้านให้ปลอดภัย

- * เก็บกักจัดขยะมีให้อุดตันท่อน้ำ
เพื่อให้น้ำไหลผ่านได้สะดวก

- * จัดทำคั่นแนวกระสอบทรายกั้นน้ำบริเวณรอบบ้าน
- * ตรวจสอบซ่อมแซม บ้านเรือนให้อยู่ในสภาพมั่นคง

ขนย้ายสิ่งของเครื่องใช้ชั้นที่สูง

- * ยกเครื่องใช้ไฟฟ้าให้พ้นจากระดับน้ำท่วมถึง
- * ถ่ายรูปทรัพย์สินและเก็บเอกสารสำคัญ
สิ่งของมีค่าไว้ในสถานที่ปลอดภัย

- * นำรถยนต์และพาหนะไปจอดไว้ในสถานที่ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึง
- * อพยพสัตว์เลี้ยงไปอยู่ในสถานที่ปลอดภัย พร้อมเตรียมน้ำและอาหารสัตว์ไว้

จัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น

- * เตรียมข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่ม และแก๊สสำหรับหุงต้ม

- * เตรียมยารักษาโรค ไฟฉาย เทียนไข นกหวีด
- * เก็บบัตรประชาชน ทะเบียนบ้านไว้ในซองกันน้ำ เพื่อให้สามารถนำติดตัวไปได้ทันทีที่อพยพ

ติดตั้งสายไฟฟ้าทันทีที่น้ำเข้าท่วมบ้าน

- * ห้ามใช้และสัมผัสเครื่องใช้ไฟฟ้าขณะที่ร่างกายเปียกหรือยืนบนพื้นที่ชื้นแฉะ

- * ปิดสวิตช์ไฟ สับคัทเอาท์ เพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่วไหล
- * ไม่เดินใกล้แนวเสาไฟฟ้า เพราะหากมีกระแสไฟฟ้ารั่วไหล อาจทำให้ถูกไฟฟ้าดูดเสียชีวิต

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

อพยพหนีภัยไปตามเส้นทางที่ปลอดภัย

- * ผู้ป่วย คนชรา ควรตัดสินใจย้ายออกนอกพื้นที่โดยเร็ว เพราะหากน้ำท่วมสูงการอพยพจะยากยิ่งขึ้น

- * ไม่อพยพไปตามเส้นทางที่เป็นทางไหลของน้ำ
- * ห้ามขับรถผ่านน้ำหลาก เพราะความแรงของกระแสน้ำอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

15

ดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรง

- * หากถูกสัตว์มีพิษกัดให้ล้างแผลด้วยน้ำต้มสุกและเช็ดด้วยแอลกอฮอล์รอบแผล จากนั้นหาทางไปโรงพยาบาลทันที

- * รับประทานอาหารที่ปรุงสุก สด ใหม่
รวมถึงน้ำดื่มสะอาดที่ผ่านการต้มสุก
- * ไม่ทิ้งขยะลงในน้ำ

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

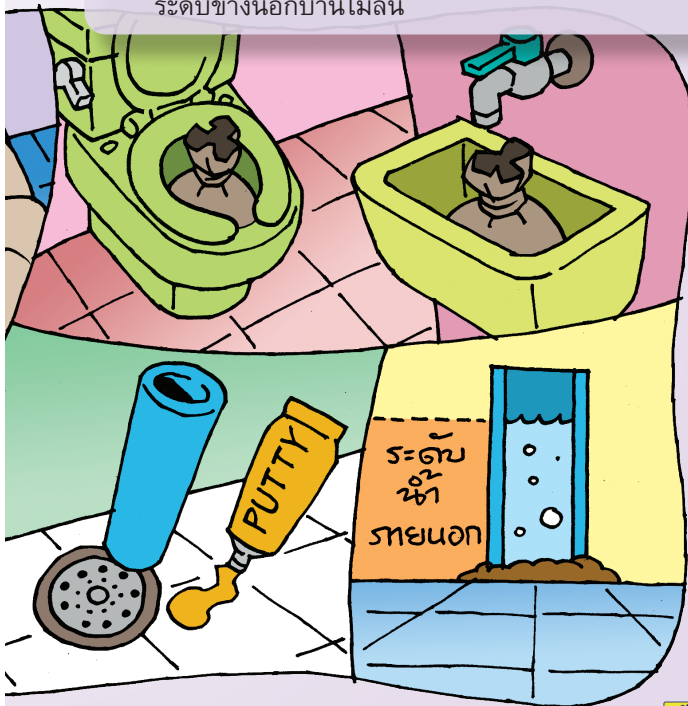
จุดเฝ้าระวังน้ำเข้าบ้าน

- * ระยะห่างระหว่างขอบล่างประตูและพื้นให้ใช้ถุงทรายวางซ้อนกันเป็นชั้นๆ บรรเทาความรุนแรงได้
- * ผนังบ้าน ที่ผ่านการก่อสร้างมานานหลายปี อาจมีรอยแตกร้าวตามกาลเวลา และนี่คือช่องทางหนึ่งที่น้ำพร้อมจะเข้าสู่ตัวบ้านได้ทันที
- * ปลั๊กไฟ เป็นช่องว่างเล็กๆ ที่น้ำอาจซึมเข้ามาได้เช่นกัน อาจหาเทปกาวยัดให้แน่น

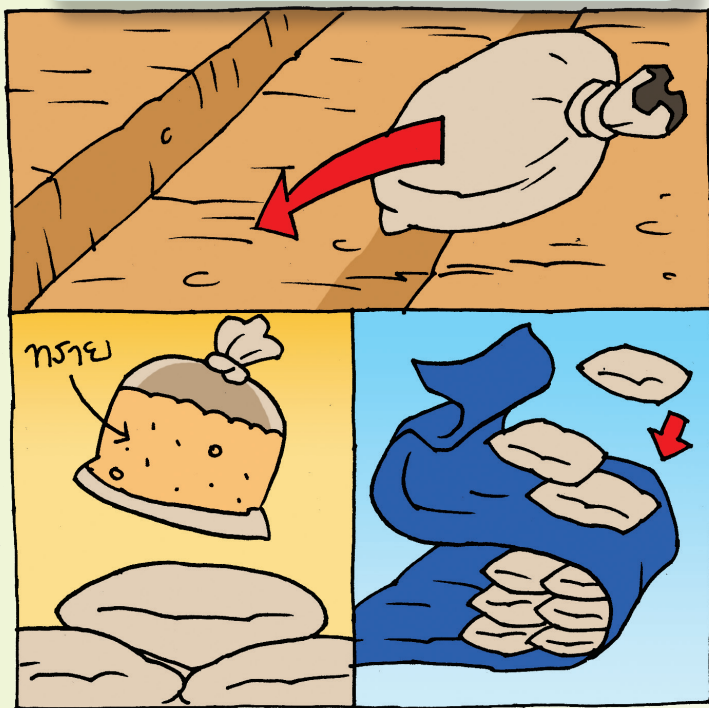

- * ห้องน้ำ เป็นจุดที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษเพราะมีการต่อท่อมากที่สุดภายในบ้าน ให้เอาถุงทรายอุดบริเวณที่น้ำจะเล็ดลอดได้ เช่น ชักโครก อ่างล้างมือ
- * น้ำจะผุดจาก ท่อระบายน้ำ ให้หาท่อพีวีซีที่ยาวเกินระดับน้ำที่คาดว่าจะท่วม แล้วใช้ปูนหรือซิลิโคนพอกทับกันน้ำซึมออก เมื่อน้ำมาจริง จะสูงขึ้นตามระดับข้างนอกบ้านไม่ล้น

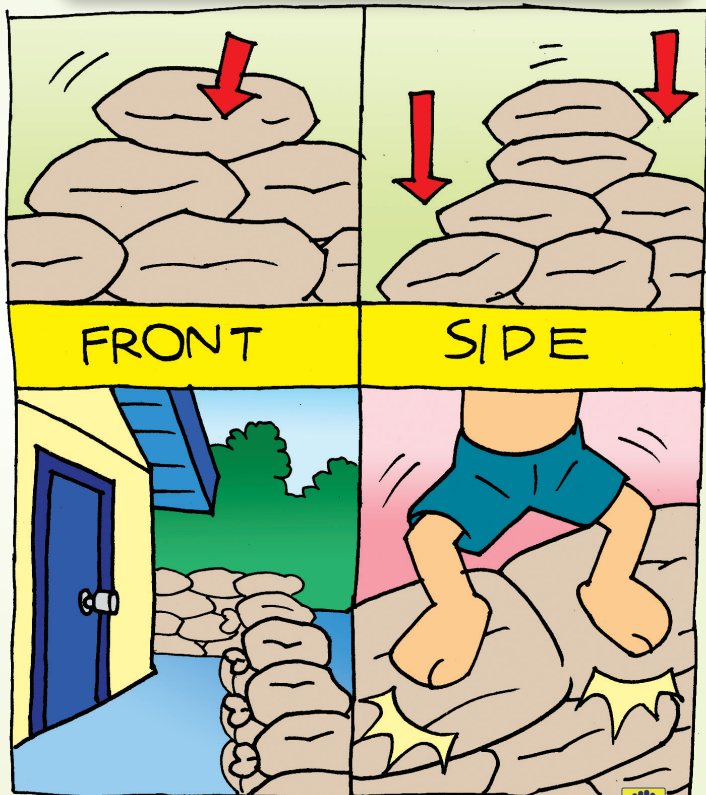
วิธีก่ออุ้งทราย

1. ขุดร่องก่อนวางอุ้งทรายเพื่อให้อุ้งทรายมั่นคงไม่เคลื่อน
2. ทรายไม่ควรเต็มอุ้งเพื่อให้อุ้งทรายแต่ละอุ้งแนบกันสนิท
3. วางผ้าพลาสติกผืนใหญ่ใต้อุ้งทรายชั้นล่างสุด และวนรอบนอกกองอุ้งทราย แล้วเอาอุ้งทรายทับอีกทีที่ชั้นบนสุด

4. ให้วางเป็นปริมิตและวางสับหว่างกันในแต่ละชั้น
5. ให้หันปากถุงทรายเข้าไปในบ้าน
6. ให้เดินขึ้นไปเหยียบบจนถุงทรายทับกันแน่นมากที่สุด

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

ระดับการเตือนภัยน้ำท่วม

ส่วนราชการแต่ละท้องถิ่นจะสื่อสารแจ้งข่าวกับประชาชนในพื้นที่ผ่านสื่อต่างๆ โดยบอกระดับความรุนแรง ส่วนใหญ่แบ่งเป็น 4 ระดับ

1. การเฝ้าระวังน้ำท่วม : มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดน้ำท่วมและอยู่ในระหว่างสังเกตการณ์

2. การเตือนภัยน้ำท่วม : การเตือนภัยภาวะน้ำท่วมซึ่งจะเกิดขึ้นแน่นอน ขอให้ประชาชนทุกคนเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง

3. การเตือนภัยน้ำท่วมรุนแรง : เกิดน้ำท่วมอย่างรุนแรง

4. การกลับสู่ภาวะปกติ : เหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติหรือเป็นพื้นที่ไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

23

จัดเตรียมสิ่งของยามอพยพ

- * ควรเตรียมสิ่งของจำเป็นสำหรับการยังชีพและอพยพให้เพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิต ประมาณ 3-7 วัน

- * บางบ้านมีผู้ป่วย จำเป็นต้องสำรองอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ทุกเมื่อ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสะดวกและคล่องตัว

ระหว่างน้ำท่วม

- * จงมีสติ อย่าตื่นตระหนก และทำตามแผนรับมือน้ำท่วมประจำบ้าน
- * ถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้า และห้ามเข้าใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้า สายไฟ

- * เก็บกวาดขยะ ดูแลวัตถุแหลมคม และสิ่งของที่พื้นบ้าน
- * ระวังสัตว์มีพิษที่มาตามน้ำ เช่น งู ตะขาบ

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

- * อย่าเดินตามทางน้ำไหล เพราะอาจทำให้เสียหลักล้มลงจมน้ำได้
- * หากต้องเดินลุยน้ำ ต้องสวมรองเท้าบู๊ท หรือชุดเอี๊ยมกันน้ำ และใช้ไม้จุ่มเพื่อวัดระดับก่อนทุกครั้ง

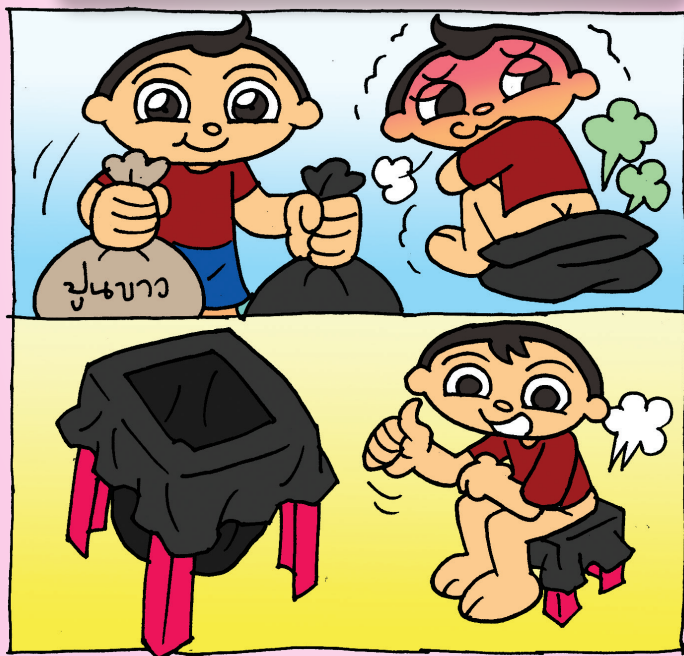

- * การขับรถในพื้นที่น้ำท่วม หากเห็นป้ายเตือนน้ำท่วมไม่ควรขับรถฝ่าเข้าไป หากน้ำสูงเกิน 50 ซม. อาจทำให้รถจักรยานยนต์ลอยน้ำได้
- * สำหรับรถยนต์ให้ประเมินความสูงของน้ำ จากรถคันหน้าถ้าพอไปได้ ให้ปิดแอร์ ใช้เกียร์ต่ำ ขับช้าๆ อย่าเร่งเครื่องเมื่อขับผ่านน้ำท่วมแล้วค่อยๆ เหยียบเบรก ย่ำๆ เบาๆ ค่อยๆ

- * ขั้วภายในส้วม หยุดการแพร่โรคระบาด กรณีไม่สามารถใช้ห้องส้วมได้ ควรขั้วภายในถุงดำใส่ปูนขาว หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรคลงในถุงใส่อุจจาระ มัดปากถุงให้แน่น แล้วรวบรวมส่งไปกำจัดอย่างถูกวิธี
- * เราอาจดัดแปลงกล่องกระดาษขนาดพอเหมาะ หรือ แก้วพลาสติกมีขามาเจาะด้านบนและใช้ถุงดำสวมรองรับของเสียจากร่างกาย

โรคที่พบบ่อย

- * **โรคผิวหนัง** เช่น โรคน้ำกัดเท้า ผิวน้ำจากเชื้อรา แผลพุพองเป็นหนอง ควรหลีกเลี่ยงการเดินย่ำน้ำ สวมเสื้อผ้า ถุงเท้า รองเท้าที่สะอาดไม่เปียกชื้น ล้างเท้าให้สะอาด หากเกิดแผลให้ทำความสะอาด ซ้ำาเชื้อด้วยทิงเจอร์หรือเบตาดีน
- * **โรคติดเชื้อระบบทางเดินอาหาร** โรคอุจจาระร่วง เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายโดยการกินอาหารและน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อโรค ให้ดื่มสารละลายน้ำตาลเกลือแร่ (โออาร์เอส) ไม่ควรกินยาหยุดถ่าย เพราะเชื้อโรคจะตกค้างอยู่ในร่างกาย

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

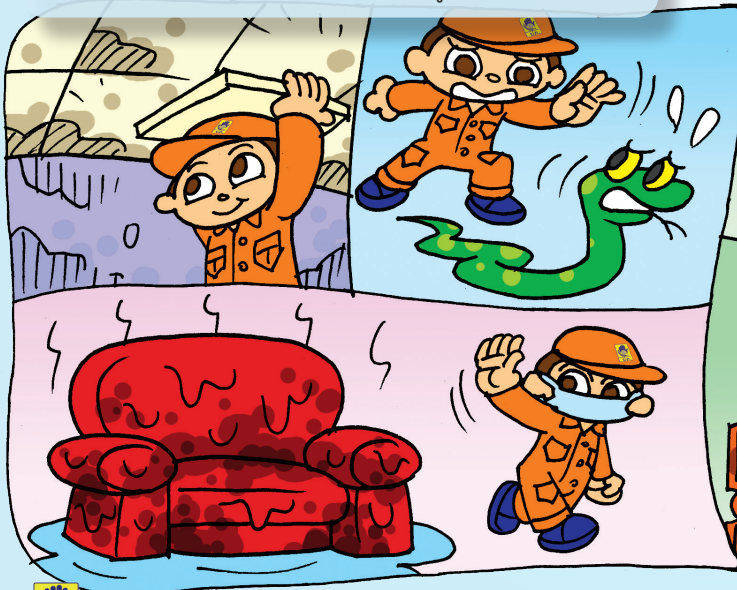

หลังน้ำท่วม

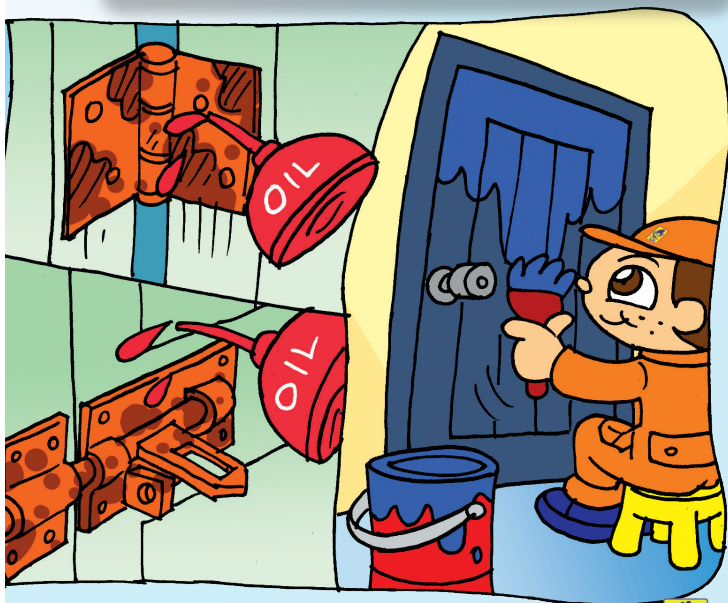
เพิ่มความระมัดระวังในการทำความสะอาดบ้านเรือนหลังน้ำลด
พื้นปูบ้านเรือนที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม

- * **ผ้าเปดาน** หากเป็นวัสดุที่เปื่อยยุ่ยต้องเลาะออกแล้ว
เปลี่ยนใหม่ อย่าลืมเผื่อระวังปลวก และสัตว์เลื้อยคลาน
ต่างๆ อาจหลบไปในผ้าเปดานต้องไล่ออกให้หมด
- * **โซฟานวน** นุ่นที่นอนที่อมน้ำมากๆ อย่าเอากลับมาใช้
อีก เพราะตอนน้ำท่วมจะพาเชื้อโรคเข้าไปอยู่ภายใน
แม้ตากแห้งแล้ว เชื้อโรคก็ยังคงอยู่

- * **บานพับลูกบิด กลอน** หากเกิดสนิมตรงที่ใด ก็ขัดเอาสนิมนั้นออกเสียโดยเร็ว และใช้น้ำยาหล่อลื่นสารพัดประโยชน์หยอดขโลม ตามข้อต่อ เฟือง และรูต่างๆ ให้ทั่ว
- * **ประตู่** ประตูไม้แก้ไขโดยทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วค่อยซ่อมแซมพื้นผิว ประตูเหล็กที่ขึ้นสนิม จัดการขัดสนิมออก เช็ดให้สะอาด ให้แห้ง แล้วทาสีใหม่ลงไป ประตูพลาสติกพยายามเอาน้ำออกให้หมดโดยเจาะรูเล็กๆ 1-2 รู เพื่อให้ น้ำระบายออกได้

* **เช็อร่า** ควรสวมหน้ากากอนามัยชนิด N95 เพื่อป้องกันการหายใจเอาเช็อร่าเข้าไป สวมถุงมือยาง รองเท้ายาง ใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ชุบน้ำพอกมادتงู เช็ดเช็อร่าไปทางเดียวกัน เช็ดแล้วให้ทิ้งเลย ผสมน้ำกับสบู่ แล้วเช็ดซ้ำแบบเดิม ไม่แนะนำให้ใช้ผงซักฟอก และเช็ดอีกครั้งด้วยน้ำยาฆ่าเช็อร่า

ศูนย์ข้อมูล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สายด่วนนิรภัย 1784

- สำนักนายกรัฐมนตรี 1111
- กรมอุตุนิยมวิทยา 1182
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1599
- ศูนย์เรนทร (แจ้งเจ็บป่วยฉุกเฉิน) 1669
- ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก
 - สบก.ทบ. (ส่วนกลาง) 02-297-7648
 - สบก.ทก.1 (ภาคกลาง) 02-280-3977
 - สบก.ทก.2 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) 044-248-948
 - สบก.ทก.3 (ภาคเหนือ) 055-259-037
 - สบก.ทก.4 (ภาคใต้) 075-383-405
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 1129
- การรถไฟแห่งประเทศไทย 1690
- กรมทางหลวง 1586
- ศูนย์ความปลอดภัย กรมทางหลวงชนบท 1146

กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
โทร. 0-2637-3458-61 โทรสาร 0-2243-6622
www.disaster.go.th สายด่วนนิรภัย **1784**

“ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

